

Instanța de fond: Judecătoria Chișinău (sediul Rîșcani)
Judecătorul: O. Melniciuc,
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău
Judecători: A. Bostan, V. Negru, A. Pahopol,

Î N C H E I E R E

10 mai 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului,
judecătorul
judecători

Svetlana Filincova,
Nicolae Craiu,
Dumitru Visternicean,

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Ali Amer El Hassan, prin intermediul reprezentantului, avocatul Anatolie Bacalîm,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Ali Amer El Hassan împotriva Întreprinderii de Stat „Centrul Resurselor Informaționale de Stat Registru”, Ministerului Tehnologiei Informației și Comunicațiilor al Republicii Moldova, intervenient accesoriu Serviciul de Informații și Securitate, privind contestarea actului administrativ,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 05 decembrie 2017,

C O N S T A T Ă :

La 03 noiembrie 2016 Ali Amer El Hassan s-a adresat cu cererea de chemare în judecată împotriva Întreprinderii de Stat „Centrul Resurselor Informaționale de Stat Registru” (în continuare Î.S. „CRIS Registru”), Ministerului Tehnologiei Informației și Comunicațiilor, intervenient accesoriu Serviciul de Informații și Securitate (în continuare SIS), privind declararea ilegală a refuzului de recunoaștere a cetățeniei Republicii Moldova.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, a depus la oficiul misiunii diplomatice din Ankara (Turcia) cerere privind acordarea cetățeniei Republicii Moldova prin recunoaștere în baza art. 12 din Legea cetățeniei Republicii Moldova nr. 1024-XIV din 02 iunie 2000 (M.O. nr. 98-101/709 din 10 august 2000, republicată, M.O. din 09 decembrie 2005), cu respectarea

prevederilor Regulamentului cu privire la procedura dobândirii și pierderii cetățeniei Republicii Moldova, aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr.197 din 12 martie 2001. Ținând cont de prevederile pct. 11 din Regulament, conform cărui cererea primită în conformitate cu cerințele menționate în punctele 3, 4, 6 și 7 se examinează în termen de până la 3 luni, periodic telefona colaboratorilor ÎS „CRIS Regstru”, pentru a se informa referitor la derularea procedurii.

În primele zile a lunii august tot la telefon, a fost anunțat că termenul de examinare a cererii este prelungit.

La 05 august 2015 printr-un demers a solicitat să i se comunice rezultatul examinării cererii privind dobândirea cetățeniei prin recunoaștere, conform art. 12 al Legii cetățeniei Republicii Moldova, ținând cont de expirarea termenelor de examinare a cererii și de faptul că este necesar planificarea deplasării în Republica Moldova, respectiv rezervarea biletelor și alte formalități.

La 12 august 2015 Î.S. „CRIS Regstru”, prin răspunsul nr. 222779 i-a comunicat că, conform p. 26 al Regulamentului cu privire la procedura dobândirii și pierderii cetățeniei a Republicii Moldova, aprobat prin hotărârea Guvernului nr.197 din 12 martie 2001, termenul de examinare a cererii a fost prelungit până la 6 luni.

Ali Amer El Hassan consideră decizia în cauză ilegală și necompetentă deoarece pct. 11 al aceluiași Regulament, la lit. g) prevede expres termenul de depunere a acestor cereri de până la 3 luni. Anume punctul 11 reglementează modul de examinare a cererilor persoanelor care solicită dobândirea cetățeniei Republicii Moldova prin recunoaștere, în baza art. 12 alin.(2) lit a), b), c) din Legea cetățeniei Republicii Moldova, având domiciliu legal obișnuit în străinătate. Astfel p.26 la care Departamentul registrelor informaționale de stat face trimitere, nu are nici o tangență cu procedura solicitată, dar se referă la procedurile prevăzute la p. 23-25. Astfel eronat și intenționat colaboratorii au făcut trimitere la o normă din alt capitol al regulamentului fapt ce a dus la tergiversarea examinării cererii.

Ulterior, la 24 septembrie 2015, reclamantul a mai depus o cerere prin care a solicitat înlăturarea erorilor și respectarea termenilor stabiliți de legislație.

Prin răspunsul din 09 octombrie 2015 a fost anunțat că, cererea se află în curs de examinare și se așteaptă avizul de la Serviciul de Informații și Securitate. În lipsa unei concluzii și a informației privind examinarea cererii, la 17 decembrie 2015, a înaintat cerere prealabilă cu nr. 321/S în adresa Ministerului Tehnologiei Informației și Comunicațiilor al Republicii Moldova. Prin răspunsul nr. Ol/H-212/15 din 22 ianuarie 2016, Ministerul Tehnologiei Informației și Comunicațiilor al Republicii Moldova a refuzat satisfacerea cererii privind dobândirea cetățeniei prin recunoaștere, drept motiv fiind invocate avizele SIS nr. 1/3407 și 1/3-10 din 18 ianuarie 2016.

Reclamantul consideră că, acest răspuns este evaziv, deoarece face trimitere doar la un cuvânt fără să-și argumenteze avizul. Refuzul de acordare a cetățeniei vine în contradicție cu art. 7, principiile generale ale cetățeniei. Considerând ilegal răspunsul nr. OI/H-212/15 din 22 ianuarie 2016 al Ministerului Tehnologiei Informației și Comunicațiilor al Republicii Moldova, a înaintat asupra acestuia o cerere prealabilă cu nr. OI/S din 17 februarie 2016. Prin răspunsul din 21 martie 2016 cu nr. OI/H-28/16, a fost restituit I.S. „CRIS Registru” pentru reexaminare și înlăturarea neajunsurilor. Din acel moment, de la I.S. „CRIS Registru” nu a mai parvenit nici o informație privind rezultatele examinării cererii.

Reclamantul susține că, datorită acțiunilor ilegale ale colaboratorilor I.S. „CRIS Registru” și în lipsa unei decizii motivate de refuz a fost respinsă cererea petiționarului.

Ali Amer El Hassan solicită declararea refuzului I.S. „CRIS Registru” și a Ministerului Tehnologiei Informației și Comunicațiilor la cererea lui Ali Amer El Hassan privind dobândirea cetățeniei prin recunoaștere ca ilegal, constatarea corespunderii persoanei Ali Amer El Hassan statutului juridic ca cetățean al Republicii Moldova, a-l recunoaște pe Ali Amer El Hassan, ca cetățean al Republicii Moldova prin recunoaștere, a obliga Ministerul Tehnologiei Informației și Comunicațiilor să elibereze actele privind acordarea cetățeniei Republicii Moldova lui Ali Amer El Hassan prin recunoaștere, a încasa de la I.S. „CRIS Registru” și Ministerul Tehnologiei Informației și Comunicațiilor, solidar, cheltuielile de judecată.

Prin hotărârea Judecătorei Chișinău (sediul Rîșcani) din 03 mai 2017 a fost respinsă ca nefondată acțiunea înaintată de Ali Amer El Hassan împotriva Î.S. „CRIS Registru”, Ministerului Tehnologiei Informației și Comunicațiilor, intervenient accesoriu Serviciul de Informații și Securitate privind declararea ilegală a refuzului de recunoaștere a cetățeniei Republicii Moldova.

Pentru a hotărî astfel instanța a reținut că, deși reclamantul a invocat faptul că este nepotul lui XXXXXX, născut în anul XXXXXX, care a domiciliat pe teritoriul Basarabiei până la 28 iunie 1940 și pe acest motiv dorește să dobândească cetățenia Republicii Moldova, conform art. 12 alin.(2), lit. b) din Legea cetățeniei a Republicii Moldova, nu a fost prezentată proba faptului că strămoșii reclamantului au domiciliat stabil și constant pe teritoriul Basarabiei până la 28 iunie 1940, or extrasul din Cartea de evidență a gospodarilor din sat. Moscovei, r-nul. Cahul prezentat de reclamant nu atestă faptul domicilierei stabile, iar o domiciliere temporară nu poate servi ca temei de dobândire a cetățeniei prin recunoaștere.

Astfel, în circumstanțele în care Ali Amer El Hassan nu întrunește prevederile art. 12 din Legea cetățeniei Republicii Moldova, instanța conchide că Ministerul Tehnologiei Informației și Comunicațiilor, legal a restituit cererea

solicitantului și documentele pe motiv că nu corespund prevederilor pct.2 lit. h) din Regulamentul cu privire la procedura dobândirii sau pierderii cetățeniei Republicii Moldova, or, chiar în situația în care strămoșii reclamantului au și domiciliat temporar pe teritoriul Basarabiei, în Nordul Bucovinei, în ținutul Herța și în R.A.S.S.M., aceasta nu poate servi ca temei de acordare a cetățeniei prin recunoaștere, chiar și în cazul unui aviz pozitiv al SIS, dat fiind că, în opinia instanței, doar domicilierea permanentă, stabilă, cu o anumită legătură social-economică pe acest teritoriu a stat la baza includerii de către legiuitor a acestui temei pentru dobândirea cetățeniei și corespunzător categoric nu poate fi acceptată ca temei de dobândire a cetățeniei, doar o domiciliere temporară a cetățenilor altui stat.

La 04 mai 2017, Ali Amer El Hassan, prin intermediul reprezentantului, avocatul Anatolie Bacalîm a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii Judecătorei Chișinău (sediul Rîșcani) din 03 mai 2017 solicitând, admiterea apelului, casarea hotărârii și a încheierii protocolare din 03 mai 2017 a instanței de fond prin care s-a respins demersul avocatului cu privire la reclamarea probelor cu obligarea ÎS „CRIS Registru” să prezinte probele solicitate, și emiterea unei noi hotărâri, prin care, să fie admisă integral cererea de chemare în judecată.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 29 iunie 2017, s-a dispus de a nu da curs cererii de apel, acordându-i apelantului un termen de 10 zile din momentul recepționării încheierii pentru prezentarea apelului motivat.

La 11 octombrie 2017 reprezentantul apelantului, avocatul Anatolie Bacalîm a depus cererea de apel motivată, reiterând solicitările inițiale.

Prin încheierea protocolară din 24 octombrie 2017 s-a admis cererea reprezentantului Ministerului Economiei și Infrastructurii cu privire la substituirea denumirii Ministerului Tehnologiei Informației și Comunicațiilor cu Ministerul Economiei și Infrastructurii și s-a anexat la materialele cauzei Hotărârea Guvernului cu privire la restructurarea administrației publice centrale de specialitate.

Prin încheierea protocolară din 05 decembrie 2017 s-a admis cererea reprezentantului IP „Agenția Servicii Publice” cu privire la succesiunea în drepturile procedurale și s-a substituit ÎS „CRIS Registru” cu IP „Agenția Servicii Publice”.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 05 decembrie 2017 s-a respins apelul declarat de Ali Amer El Hassan, prin intermediul reprezentantului, avocatul Anatolie Bacalîm, și s-a menținut hotărârea Judecătorei Chișinău (sediul Rîșcani) din 03 mai 2017 (f.d.108).

Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, la 05 martie 2018, Ali Amer El Hassan, prin intermediul reprezentantului, avocatul Anatolie Bacalîm a contestat-o cu recurs, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei Curții de

Apel Chișinău din 05 decembrie 2017, hotărârea Judecătorei Chișinău (sediul Rîșcani) din 03 mai 2017 și a încheierii protocolare din 03 mai 2017 a instanței de fond prin care s-a respins demersul cu privire la reclamarea probelor cu obligarea ÎS „CRIS Registru” să prezinte probele solicitate, și emiterea unei noi hotărâri, prin care, să fie admisă integral cererea de chemare în judecată.

În susținerea recursului recurentul a indicat, că consideră decizia și hotărârea instanțelor ierarhic inferioare ilegale, fiind pronunțate unilateral cu ignorarea legislației în vigoare și a drepturilor participanților la un proces echitabil.

Recurentul menționează că Curtea de Apel Chișinău superficial a examinat apelul, fiind reiterate pozițiile instanței de fond și a intimaților, iar decizia instanței de apel a fost pronunțată cu încălcarea și aplicarea eronată a normelor de drept material și de procedură, Colegiul menținând soluția primei instanțe în lipsa probelor veridice și suficiente, nefiind constatate și elucidate circumstanțele importante speței, bazată doar pe declarații ilegale și luate drept temei la pronunțarea hotărârii contestate.

La 13 aprilie 2018 IP „Agenția Servicii Publice” a depus referință la cererea de recurs declarată de Ali Amer El Hassan, prin intermediul reprezentantului, avocatul Anatolie Bacalîm, în care a indicat că instanțele ierarhic inferioare au examinat cauza sub toate aspectele, au verificat, apreciat corect probele prezentate și au emis o hotărâre și respectiv decizie legală, iar cererea de recurs o consideră inadmisibilă și care urmează a fi respinsă, totodată solicitând respingerea cererii de recurs depusă de Ali Amer El Hassan, prin intermediul reprezentantului, avocatul Anatolie Bacalîm și menținerea deciziei Curții de Apel Chișinău din 05 decembrie 2017 și a hotărârii Judecătorei Chișinău (sediul Rîșcani) din 03 mai 2017.

În conformitate cu art. 434 alin. 1) CPC recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 05 decembrie 2017, în termen.

Examinând temeiurile recursului declarat de către Ali Amer El Hassan, prin intermediul reprezentantului, avocatul Anatolie Bacalîm în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi declarat inadmisibil, din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) CPC, se consideră că normele de drept

material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească: nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată; a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată; a interpretat în mod eronat legea; a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

În conformitate cu art. 432 alin. (3) CPC, se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care: pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei; pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată; în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului; instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces; în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată; hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Alin. (4) al articolului menționat prevede că, săvârșirea a altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest sens Completul reține, că sarcina instanței de recurs la aceasta etapă este de a verifica temeiurile recursului și argumentele privind caracterul ilegal al deciziei atacate, în limitele în care au fost formulate și prin prisma drepturilor garantate de Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Completul evidențiază că, în lumina jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, procedura de examinare a admisibilității unui recurs în materie civilă trebuie să corespundă în principiu garanțiilor unui proces echitabil, consfințite de art. 6 din CEDO, în special cu referire la dreptul de acces liber la justice și la dreptul subsecvent de a fi audiat de o instanță judecătorească (hotărârile Delcourt contra Belgiei din 17 ianuarie 1970 și Erfar-Avef contra Greciei din 27 martie 2014).

În acest context, completul reține că dreptul unei persoane de acces liber la justiție poate fi limitat, inclusiv prin instituirea procedurii de examinare a admisibilității recursului, or prin însăși natura lor, condițiile pentru examinarea unei cereri introduse pe o cale de atac extraordinară pot fi mai stricte decât

condițiile stabilite pentru o cale de atac ordinară. Asemenea rigori urmăresc scopul de aplicare și interpretare unitară a legislației și îndeplinesc funcțiile de administrare eficientă a justiției, fiind în deplină concordanță cu art. 6 din CEDO (hotărârea Trevisanato contra Italiei din 15 septembrie 2016).

Completul reține că obligația de a motiva un act judecătoresc poate varia în funcție de natura actului în cauză (hotărârea Hansen contra Norvegiei din 2 octombrie 2014), iar în concepția CEDO, nu se impune motivarea detaliată a deciziei unei instanțe de recurs care, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge un recurs ca fiind „lipsit de șanse de succes” (hotărârea Nersesyan contra Armeniei din 19 ianuarie 2010).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Ali Amer El Hassan, prin intermediul reprezentantului, avocatul Anatolie Bacalîm, este declarativ și nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3), (4) CPC, care să justifice afirmația de ilegalitate a deciziilor instanței de apel, i-ar alegețiile invocate în recurs nu indică încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei pentru declararea recursului admisibil.

Astfel, reieșind din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către Ali Amer El Hassan, prin intermediul reprezentantului, avocatul Anatolie Bacalîm, ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 431 alin.(2), art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

DISPUNE :

Recursul, declarat de către Ali Amer El Hassan, prin intermediul reprezentantului, avocatul Anatolie Bacalîm, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

judecători

Nicolae Craiu

Dumitru Visternicean